

Mezi základní principy fungování demokratické a pluralitní společnosti patří občanská rovnost. Jejím předpokladem je tedy i rovnost mužů a žen. Zatímco je podpora rovného přístupu k mužům a ženám jednou ze základních podmínek provádění všech politik Evropské unie a je zakotvena v primárním i sekundárním právu EU, začala být u nás problematika rovných příležitostí mužů a žen reflektována až v rámci předvstupních jednání o připojení ČR k EU. Odišná reflexe a politická řešení genderových nerovností na pracovním trhu v ČR a EU vyplývá z odlišného historicko-ekonomického vývoje.

Ve vyspělých evropských společnostech se stala problematika postavení žen na trhu práce aktuální od 70. let, kdy došlo ke změně definice práce, do níž byla zahrnuta práce v domácnosti. Dochází k institucionálním změnám, které ustavují rovnost ženských práv v rodině, vzdělání a ve světě práce. V 80. letech bylo ohniskem zájmu rozdílné postavení mužů a žen na pracovním trhu a dělba práce v rodině. Na počátku let 90tých dochází ke změně optiky. Od otázky genderové dělby práce se přechází k otázce genderově rozděleného pracovního trhu a "dualizace" postavení žen ve společnosti. Každé z těchto období je výrazem určitého principu. Po prvotním principu formální rovnosti, který spočíval v rovnosti práv žen a mužů na pracovním trhu, následoval princip rovnosti zacházení, spočívající v přijetí zákonů proti přetrvávajícím faktickým diskriminacím. Nakonec byl přijat princip rovnosti šancí, jenž je spojen s pozitivními opatřeními, která mají za cíl napravit konkrétní důsledky nerovné situace [Dudová 2002: 1-2].

V rámci těchto změn nastal také posun ve vnímání harmonizace práce a osobního života, která přestává být otázkou individuální biografie a začíná být řešena na celospolečenské úrovni. Práce a rodina patří mezi nejdůležitější aspekty našeho života, jež spolu úzce souvisejí a vzájemně se ovlivňují.